

İş Sağlığı ve Güvenliği Ön Lisans Programında Öğrenim Gören Tekniker Adaylarının Mesleki Benlik Saygılarının İncelenmesi

*Examination of the Professional Self-Esteem of Technician Candidates Studying in
the Occupational Health and Safety Associate Degree Program*

ÖZET

İş sağlığı ve güvenliği, iş kazalarının ve meslek hastalıklarının önlenmesine yönelik faaliyetleri kapsayan, multidisipliner yapısıyla önemli bir uzmanlık alanıdır. Bu alanda görev yapan bireylerin teknik yeterliliklerinin yanı sıra mesleklerine duydukları bağlılık, saygı ve aidiyet duygusu, mesleki başarılarında belirleyici unsurlardan biri olarak öne çıkmaktadır. Mesleki benlik saygısı (MBS), bireyin kendi mesleğine yönelik geliştirdiği değer atfı ve özdeşleşme düzeyini ifade etmektedir. Bu araştırma, iş sağlığı ve güvenliği alanında eğitim gören tekniker adaylarının MBS düzeylerini ve bu düzeylerin cinsiyet, bölümü isteyerek tercih etme ve sınıf düzeyi gibi demografik değişkenler ile ilişkisini incelemeyi amaçlamaktadır. Araştırma, 2023-2024 öğretim yılı güz yarıyılında bir devlet üniversitesinin İSG ön lisans programına kayıtlı 69 gönüllü öğrencinin katılımıyla gerçekleştirilmiştir. Veriler, araştırmacı tarafından hazırlanan "Kişisel Bilgi Formu" ve Arıcak (1999) tarafından geliştirilen "Mesleki Benlik Saygısı Ölçeği" (MBSÖ) aracılığıyla toplanmıştır. Elde edilen veriler, Pearson korelasyon analizi ve bağımsız örneklem t-testi ile değerlendirilmiştir. Analiz bulguları, kadın öğrenciler ile bölümü isteyerek tercih eden bireylerin mesleki benlik saygısı açısından daha yüksek puanlara sahip olduğunu ortaya koymuştur. Sınıf düzeyi açısından ise anlamlı bir farklılık gözlenmemiştir. Bu sonuçlar, uygulamaya dayalı eğitimin artırılmasının ve sektörel paydaşlarla etkileşimin teşvik edilmesinin, adayların mesleki rollerine dair farkındalıklarını ve benlik saygılarını olumlu yönde etkileyebileceğini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: İş Sağlığı ve Güvenliği, Mesleki Benlik Saygısı, Tekniker Adayları, Mesleki Kimlik, Demografik Değişkenler.

ABSTRACT

Occupational health and safety is a critical domain that aims to minimize workplace hazards and protect employee well-being. In addition to technical knowledge, professionals' commitment to and respect for their field are considered key components of performance. Professional self-esteem (PSE) reflects how individuals perceive their role, identity, and value within their profession. This study investigates the PSE levels of students enrolled in an occupational health and safety associate degree program and explores how gender, program selection motives, and grade level influence their self-esteem. Conducted during the fall semester of the 2023–2024 academic year, the research included 69 volunteer students from a public university. Data were gathered through a demographic questionnaire and the Professional Self-Esteem Scale (PSES). Analyses were performed using Pearson correlation and independent samples t-tests. Results indicate that female students and those who voluntarily chose the program scored significantly higher in specific PSE dimensions. Grade level did not significantly influence PSE scores. Positive and significant correlations were found between PSE and dimensions such as acceptance of the profession, professional value, and belief in professional functionality. These findings suggest that experiential education and professional exposure may enhance students' self-esteem and engagement with their future roles.

Keywords: Occupational Health and Safety, Professional Self-Esteem, Technician Candidates, Vocational Identity, Demographic Factors

GİRİŞ

Bireyler, meslek seçim sürecinde kişisel ilgi alanlarını, yeteneklerini ve karakter özelliklerini göz önünde bulundurarak kendileri için en uygun olduğuna inandıkları alanlara yönelirler. Meslek, yalnızca bir gelir kaynağı değil, aynı zamanda bireyin toplumsal kimliğini oluşturan ve sosyal statüsünü belirleyen önemli bir yaşam unsurudur. Kişinin benliğiyle uyumlu bir meslek seçmesi, mesleki doyumunun ve yaşam memnuniyetinin artmasını sağlar. Buna karşılık, bireyin değerleri ve kişiliğiyle örtüşmeyen bir meslek seçimi, iş tatminsizliği, stres ve tükenmişlik gibi olumsuz psikolojik sonuçlara neden olabilir. Arıcak ve Dilmaç (2003), bireyin benliği ile mesleği arasındaki uyumun, başarı ve verimlilik üzerinde doğrudan etkili olduğunu belirtmişlerdir.

Bu çerçevede, mesleki benlik saygısı (MBS), bireyin kendi mesleğine yüklediği anlamı, mesleğini ne ölçüde değerli ve anlamlı bulduğunu yansıtan önemli bir psikolojik değişkendir. MBS, aynı zamanda bireyin meslekle özdeşleşme düzeyini ve bu mesleğe dair içsel motivasyonunu da göstermektedir. MBS üzerinde bireyin sosyal çevresi, aldığı eğitim, yaşadığı mesleki deneyimler ve toplumsal beklentiler gibi çeşitli faktörlerin etkili olduğu bilinmektedir (Demir vd., 2011).

Filiz Arıcak¹

How to Cite This Article

Arıcak, F. (2025). "İş Sağlığı ve Güvenliği Ön Lisans Programında Öğrenim Gören Tekniker Adaylarının Mesleki Benlik Saygılarının İncelenmesi", *Journal of Social, Humanities and Administrative Sciences*, 11(6): 604-612. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.17778671>

Arrival: 07 October 2025

Published: 30 November 2025

International Journal of Social, Humanities and Administrative Sciences is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License.

This journal is an open access, peer-reviewed international journal.

¹ Dr. Öğr. Üyesi., Trakya Üniversitesi, Edirne Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu, Mülkiyet Koruma ve Güvenlik Bölümü, İş sağlığı ve Güvenliği Programı, Edirne, Türkiye

2013 yılında yürürlüğe giren 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ile birlikte iş güvenliği uzmanlığı ve teknikerliği gibi meslekler daha kurumsal bir yapı kazanmış ve bu alanlardaki roller daha da belirginleşmiştir. İSG alanında görev alacak olan tekniker adaylarının, hem teknik donanım hem de mesleki motivasyon açısından yeterli olmaları gerekmektedir. Bu noktada mesleki benlik saygısı, bireylerin bu mesleği sahiplenme, değerli görme ve bu meslekte başarı sağlama motivasyonlarının anlaşılması açısından kilit bir kavram olarak öne çıkmaktadır.

Bu bağlamda, bu araştırma; iş sağlığı ve güvenliği programında öğrenim gören tekniker adaylarının MBS düzeylerini değerlendirmeyi ve bu düzeylerin çeşitli demografik değişkenlere göre nasıl bir farklılık gösterdiğini ortaya koymayı amaçlamaktadır. Çalışmadan elde edilecek bulgular, hem mesleki kimlik gelişimi hem de İSG alanındaki eğitim programlarının yapılandırılması açısından önemli katkılar sağlayabilir.

LİTERATÜR ARAŞTIRMASI

İş güvenliği uzmanlığı, sanayileşme süreciyle birlikte ortaya çıkan tehlikelerin kontrol altına alınması ihtiyacına paralel olarak gelişmiş ve zaman içerisinde profesyonel bir meslek alanına dönüşmüştür (Karanfil, 2023). Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nın İSG-Kâtip verilerine göre, 27 Mart 2025 itibarıyla ülkemizde 30.498 A sınıfı, 26.698 B sınıfı ve 90.110 C sınıfı iş güvenliği uzmanı (İGU) sertifikasına sahip birey bulunmaktadır. Ancak bu rakamlar, aktif olarak sahada çalışan uzmanları değil, sadece sertifikalı bireyleri ifade etmektedir. Bu nedenle, uygulamada görev alan İGU sayısı dönemsel olarak değişiklik gösterebilir.

Tuna (2021), yaptığı çalışmada, B ve C sınıfı İGU'ların A sınıfı uzmanlara kıyasla daha yüksek düzeyde sürekli kaygı yaşadıklarını belirlemiştir. Bu bulgu, mesleki yeterlilik seviyesinin psikolojik yüklerle ilişkisinin incelenmesi açısından dikkat çekicidir. Öte yandan, Erkanlı Başbüyük (2023), iş güvenliği uzmanlarının maaşlarının doğrudan işverenler tarafından ödenmesinin, mesleki bağımsızlığı zedeleyebileceğini ve uzmanların görevlerini icra ederken baskı altında kalabileceklerini belirtmiştir. Bu doğrultuda, ödemelerin merkezi bir fon aracılığıyla yapılmasını önererek etik ve mesleki bağımsızlık sorunlarına çözüm sunmuştur.

Namal ve arkadaşları (2016), İGU'ların çalıştıkları kurumlarla finansal ilişki içinde olmalarının, denetim süreçlerinde etik sorunlara yol açabileceğini nitel görüşme yöntemiyle ortaya koymuşlardır. Bu çalışmada işsizlik kaygısı, yönetsel baskı ve etik ikilemler, mesleki tatmini ve bağlılığı etkileyen temel faktörler arasında yer almıştır. Benzer şekilde, Özenir (2021) tarafından yürütülen bir çalışmada, İGU'ların iş yükü, iş stresi, duygusal tükenmişlik ve mesleği bırakma niyeti gibi unsurlar incelenmiş; iş yükü ve meslekten ayrılma niyeti düşük bulunurken, iş stresi ve tükenmişlik düzeyleri orta seviyede tespit edilmiştir. Bu bulgular, iş ortamının psikolojik etkilerinin meslekten ayrılma eğilimini artırabileceğini göstermektedir.

Cerev ve Yenihan (2021), iş güvenliği uzmanı adaylarının mesleklerine yönelik tutumlarını inceledikleri araştırmalarında, adayların mesleğe yönelik yüksek düzeyde olumlu bir tutum geliştirdiklerini ortaya koymuşlardır. Ayrıca yaş değişkeninin mesleki tutum üzerinde etkili olduğu; ancak cinsiyet ve medeni durumun anlamlı bir fark yaratmadığı tespit edilmiştir.

Öte yandan, Mesleki Benlik Saygısı Ölçeği (MBSÖ), birçok disiplinde yaygın olarak kullanılan bir ölçme aracı olup; daha çok öğretmenler, öğretmen adayları, hemşireler ve hemşire adayları gibi meslek grupları üzerinde uygulanmıştır. Yapılan derlemeler (Tablo 1), MBSÖ'nün İSG alanında yeterince kullanılmadığını göstermektedir. Bu durum, iş güvenliği teknikerleri özelinde yapılan çalışmalara olan gereksinimi ve bu çalışmanın literatüre katkı sunma potansiyelini ortaya koymaktadır.

Tablo 1: MBSÖ'nin kullanıldığı yayınlardaki meslek grupları ve yazar adı/yılı

Meslek Grubu	Yazar/Yıl
Öğretmen adayı öğrenciler	Sayın, 2005; Aral vd., 2009; Dilmaç vd., 2009; Demir vd., 2011; Dursun vd., 2014; Güleç ve Özbek Ayaz, 2017; Kılıç, 2022; Altunay ve Yazıcı 2021.
Sağlık Bilimleri MYO, Sosyal Bilimler MYO öğrencileri	Sönmez ve Göç, 2018; Denizli, 2020.
Öğretmenler	Baloğlu vd., 2006; Yıldırım vd., 2010; Dilmaç ve Ekşi 2012; Kutlu ve Soğukpınar, 2015; Biroğlu ve Deniz, 2017; Bozali ve Camadan, 2018; Polat ve Balaban, S. 2021
Hemşireler	Çetinkaya Uslusoy vd., 2016; Çakır ve Buldukoğlu, 2020; Cerit ve Evler, 2020; Varol vd., 2021.
Hemşire adayı öğrenciler	Karadağ vd., 2008; Kahraman, 2017; Kılıç, 2018; Varol vd., 2021; Pakiş Çetin ve Çevik Kaya, 2024.

YÖNTEM

Araştırma için Trakya Üniversitesi Etik Kurul Başkanlığı'nın 22.12.2023 tarihli ve E-29563864-050.03.04-569976 sayılı onayı ile izin alınmıştır. Araştırmanın evrenini Trakya Üniversitesi Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu İSG

programı öğrencileri oluşturmaktadır. 2023-2024 güz yarıyılında bu programdaki toplam öğrenci sayısı 104 olup 1. sınıftan 39, 2. sınıftan ise 30 olmak üzere toplamda 69 öğrenci araştırmaya gönüllü katılım sağlamıştır.

Kişisel Bilgi Formu

İş güvenliği tekniker adaylarının cinsiyetlerini, bölüme isteyerek gelme durumlarını ve sınıf düzeylerini içeren 3 adet soru kişisel bilgi formunda yer almaktadır. Bu sorulara verilen cevaplara dair bulgular sırasıyla cinsiyet için Tablo 2’de, bölüme isteyerek gelme durumu için Tablo 3’de ve sınıf düzeyleri için Tablo 4’te sunulmuştur.

Tablo 2: Cinsiyetlere Ait Bulgular

Cinsiyet	N	%
Kadın	38	55,10
Erkek	31	44,90
Toplam	69	100,00

Araştırmaya katılan adayların; %55,10’unun kadın (n=38) ve %44,90’ının erkek (n=31) olduğu belirlenmiştir.

Tablo 3: Bölüme İsteyerek Gelme Durumuna Ait Bulgular

Bölüme İsteyerek Gelme	n	%
Evet	53	76,80
Hayır	16	23,20
Toplam	69	100,00

Araştırmaya katılan adayların; %76,80’inin bölüme isteyerek geldiği (n=53) ve %23,20’sinin bölüme istemeyerek geldiği (n=16) belirlenmiştir.

Tablo 4: Sınıflara Ait Bulgular

Sınıf	n	%
1. sınıf	39	56,50
2. sınıf	30	43,50
Toplam	69	100,00

Tekniker adaylarının; %56,50’sinin 1. sınıfta (n=39) ve %43,50’sinin 2. sınıfta (n=30) olduğu belirlenmiştir.

Mesleki Benlik Saygısı Ölçeği (MBSÖ)

MBSÖ, Arıca (1999) tarafından geliştirilmiştir. MBSÖ, on yedi yaş ve üzeri bireylerin, tercih ettikleri, eğitim aldıkları veya icra ettikleri mesleğe yönelik saygı tutumlarının ölçülmesi amacıyla kullanılabilecek bir ölçektir. Ölçekteki otuz maddenin on dördü olumlu iken diğer on altı madde olumsuzdur. Bu maddelerdeki “Kesinlikle katılıyorum” ifadesi 5 puan iken sırasıyla, “Katılıyorum-Kararsızım-Katılmıyorum-Kesinlikle katılmıyorum” ifadeleri 4,3,2 ve 1 olarak puanlanmıştır. Olumsuz maddelerde puanlama aksi şekilde yapılmıştır. MBSÖ’den alınabilecek maksimum 150, minimum puan 30’dur.

MBSÖ’nün Güvenirliği ve Geçerliliği

MBSÖ’nin geçerlik ve güvenilirlik çalışmaları, Arıca (1999) tarafından üniversite öğrencileri üzerinde yapılmıştır. MBSÖ, güvenilirliği Cronbach Alfa güvenilirlik katsayısının hesaplanması ve testin tekrarı metodu ile elde edilen güvenilirlik katsayısı olmak üzere iki şekilde test edilmiştir. MBSÖ’nin 152 öğrencide uygulaması ve analiz sonucunda Cronbach alfa güvenilirlik katsayısı .93 olarak bulunmuştur. Ayrıca MBSÖ, 1997 yılının 11. ayı içinde 14 gün ara ile 92 son sınıf, sınıf öğretmenliği bölümü öğrencisine uygulanmış ve Test-Tekrar Test güvenilirlik katsayısı .90 (p<.01) olarak elde edilmiştir. Her iki test sonucunda elde edilen değerler MBSÖ’nin kendi içinde tutarlı ve güvenilir bir ölçme aracı olduğunu düşündürmektedir (Arıca, 1999).

Faktör analizi sonucunda ortaya çıkan üç faktör mesleği kabul, mesleğin değeri ve mesleğin işlevselliğine olan inançtır. Ayrıca tüm ölçek için toplam puan da hesaplanabilmektedir (Arıca, 1999). Alt ölçeklere ve tüm ölçeğe ait iç güvenilirlik katsayıları aşağıda verilmiştir (Tablo 5).

Tablo 5: Araştırmanın Ölçme Araçlarının Mevcut Çalışmaya Ait Güvenirlik Düzeyleri

Ölçümler	Cronbach Alfa
Mesleği Kabul	0,854
Mesleğin Değeri	0,794
Mesleğin İşlevselliğine Olan İnanç	0,630
Mesleki Benlik Saygısı	0,911

VERİLERİN ANALİZİ

Araştırma bulgularının analizinde SPSS 25.0 programı kullanılmıştır. İSG ön lisans programında öğrenim gören tekniker adaylarının demografik özelliklerinin dağılımını belirlemek amacıyla frekans ve yüzde analizleri

kullanılmıştır. Ayrıca, araştırmada kullanılan ölçeklere ait katılımcı düzeylerinin belirlenmesinde toplam puan ve standart sapma değerleri kullanılmıştır.

Likert formatı ile oluşturulmuş ölçeklerde elde edilen puanlarla katılımcı yanıtlarının düzeyleri hesaplanırken, 0,8 puan aralığı ($4/5=0,80$) kullanılmıştır. Bu durumda her düzeyin aralığı ölçeğin başlangıç puan değeri olan 1'in üzerine 0,8 eklenerek bulunmuştur. O halde 1 -1,80 aralığı, 1,81-2,6 aralığı, 2,61-3,4 aralığı, 3,41-4,2 aralığı ve 4,21-5,0 aralığı sırasıyla “çok düşük”, “düşük”, “orta”, “yüksek” ve “çok yüksek” düzeyleri temsil etmektedir. Ölçek toplam puan üzerinden hesaplanıyorsa, bu aralıklar madde sayısı ile çarpılmalıdır (Durmaz, 2020). Bu durumda, tekniker adaylarının MBS'ları 114.48 ± 15.79 ile yüksek düzeyde bulunmuştur. MBS'nın alt boyutları incelendiğinde, mesleği kabul (49.39 ± 8.73) ve mesleğin değeri (40.01 ± 5.68) boyutlarının yüksek düzeyde olduğu, mesleğin işlevselliğine olan inancın ise 25.07 ± 3.20 ile çok yüksek düzeyde olduğu belirlenmiştir.

Araştırmanın amacına ilişkin oluşturulan hipotez ve alt problemlerin test edilmesinde, %95 güven düzeyi esas alınmıştır. Ölçümler arasındaki ilişkilerin değerlendirilmesi için Pearson korelasyon analizi uygulanmıştır. Ayrıca, ölçümlerden ikili gruplar arasındaki farkın belirlenmesi amacıyla bağımsız örneklem t-testi kullanılmıştır.

BULGULAR

Bu bölümde araştırmanın hipotezlerine değinmeden önce çalışma grubunun MBS algısı puanlarının dağılımına bakılmıştır. Öncelikle madde bazında frekans, yüzde, aritmetik ortalama ve standart sapma hesaplanarak sonuçlar Tablo 6 da sunulmuştur.

Tablo 6: Madde bazında dağılım

Maddeler	Kesinlikle katılmıyorum		Katılmıyorum		Kararsızım		Katılıyorum		Kesinlikle katılıyorum		Ort.	s.s
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%		
Kendimi sahip olduğum mesleğimden daha iyi mesleklere layık görüyorum.	13	18,80	30	46,40	20	29,00	4	5,80	0	0,00	2,22	0,82
Mesleğimi kişiliğime uygun bulmuyorum.	5	7,20	9	13,00	6	8,70	3	4,30	6	8,70	3,52	1,20
Mesleğimi istemeyerek seçtim	5	7,20	7	10,10	8	11,60	2	2,90	1	1,40	3,77	1,20
Mesleğim benim benliğimin bir parçasıdır.	4	5,80	4	5,80	5	7,20	2	2,90	1	1,40	3,57	1,08
Mesleğimin gerektirdiği zihinsel etkinliklere kendimi veremiyorum.	5	7,20	1	1,40	5	7,20	3	4,30	5	7,20	3,75	1,05
Tercih hatası yüzünden şu anda istemediğim bir meslek alanındayım.	4	5,80	3	4,30	0	0,00	3	4,30	2	2,90	4,01	1,13
Mesleğimin değerlerini hala benimseyebilmiş değilim.	3	4,30	6	8,70	2	2,90	2	2,90	3	4,30	3,59	1,06
Mesleğime duygusal olarak kendimi verebiliyorum.	4	5,80	8	11,60	8	11,60	0	0,00	9	12,80	3,46	1,05
Bu mesleği seçtiğim için kendi içimde çatışma yaşadığım olur.	5	7,20	0	0,00	6	8,70	1	1,40	7	10,10	3,22	1,06
Yeteneklerimin mesleğime uygun olmadığını düşünüyorum.	3	4,30	6	8,70	6	8,70	0	0,00	4	5,80	3,67	1,04
Mesleğimi değiştirmeyi düşünüyorum.	3	4,30	2	2,90	3	4,30	7	10,10	4	5,80	3,68	0,98
Mesleğimi kendim istediğim için yapacağım	4	5,80	4	5,80	7	10,10	4	5,80	0	0,00	4,04	1,14
İlgilerimin mesleğime uygun olmadığını düşünüyorum.	6	8,70	0	0,00	9	12,80	5	7,20	9	12,80	3,16	1,11
Mesleğim, bir meslekte bulunmasını istediğim özelliklere sahip.	2	2,90	2	2,90	2	2,90	0	0,00	3	4,30	3,72	0,91
											49,3	
Mesleği Kabul											9	8,73
Mesleğim benim için çok önemlidir	0	0,00	0	0,00	4	5,80	3	4,30	2	2,90	4,55	0,61
Mesleğim sorulduğunda gurur duyarak bir cevap veremiyorum.	8	11,60	2	2,90	8	11,60	3	4,30	8	11,60	3,45	1,36
Mesleğime çok saygı duyuyorum.	0	0,00	0	0,00	7	10,10	6	8,70	3	4,30	4,42	0,67

Mesleğimden memnunum.	1	1,40	0	0,00	1	20,3	3	50,7	1	27,5		
Mesleğimi küçümsüyorum	0	0,00	2	2,90	3	4,30	3	33,3	4	59,4	4,03	0,79
Onur duyarak söyleyebileceğim bir mesleğim olmasını isterdim.	1	20,3	2	33,3		11,6	1	23,2		11,6		
Mesleğime ilişkin olumsuz bir eleştiri aldığımda onu değersiz görme eğilimine giriyorum.	4	0	3	0	8	0	6	0	8	0	2,72	1,34
Yeri geldiğinde mesleğimi rahatlıkla savunabilirim.	2	2,90	7	10,1	9	13,0	2	42,0	2	31,9	3,90	1,06
Mesleğimin itibarlı olduğunu düşünüyorum.	1	1,40	1	1,40	5	7,20	9	42,0	3	47,8	4,33	0,80
Gerçekte zevk almadığım halde, mesleğimden zevk alıyormuş gibi görünürüm.	4	5,80	0	0,00	1	14,5	3	44,9	2	34,8	4,03	1,01
	2	2,90	1	1,40	0	0	2	0	4	0	4,09	0,90
Mesleğin Değeri											40,0	
											1	5,68
Mesleğimde üretken ve verimli olabileceğimi düşünüyorum.	2	2,90	2	2,90	8	11,6	2	36,2	3	46,4	4,20	0,96
Mesleğimin aranan ve istenilen bir meslek olduğunu düşünüyorum.	0	0,00	2	2,90	1	15,9	2	33,3	3	47,8	4,26	0,83
Mesleğim insanlar üzerinde etki bırakabilecek niteliklere sahiptir.	1	1,40	1	1,40	7	10,1	3	43,5	3	43,5	4,26	0,82
Mesleğim vasıtasıyla insanlık için önemli ve faydalı işler başarabilirim.	1	1,40	1	1,40	6	8,70	6	37,7	3	50,7	4,35	0,82
Mesleğimin parlak bir geleceği olduğunu düşünüyorum.	1	1,40	2	2,90	6	8,70	3	33,3	3	53,6	4,35	0,87
Mesleğimin benim ihtiyaçlarımı karşılayamayacağını düşünüyorum.	3	4,30	5	7,20	2	31,9	2	31,9	1	24,6	3,65	1,07
Mesleğin İşlevselliğine Olan İnanç											25,0	
											7	3,20
MBS											114,48	15,79

Tablo 6' ya bakıldığında ortalaması en yüksek ilk 3 maddenin "Mesleğim benim için çok önemlidir." (4.55 ± 0.61), "Mesleğime çok saygı duyuyorum." (4.42 ± 0.67), "Yeri geldiğinde mesleğimi rahatlıkla savunabilirim." (4.33 ± 0.80) olduğu, öte yandan en düşük ortalamaya sahip ilk 3 maddenin ise "Kendimi sahip olduğum mesleğimden daha iyi mesleklere layık görüyorum." (2.22 ± 0.82), "Onur duyarak söyleyebileceğim bir mesleğim olmasını isterdim." (2.72 ± 1.34), "Mesleğimi kişiliğime uygun bulmuyorum." (3.52 ± 1.20) olduğu tespit edilmiştir. Bu bulgular, tekniker adaylarının genel olarak mesleklerini değerli gördüğünü ve savunduklarını, ancak az sayıda katılımcının mesleklerini daha prestijli bir alanla değiştirmek isteyebileceğini göstermektedir. Bu tablo, analizde her bir alt boyut için ortalama değerler kullanılmış olsa da bireysel maddelerin nasıl dağıldığını ve hangi ifadelerle daha fazla ya da daha az katılım gösterildiğini detaylandırmak amacıyla sunulmuştur. Ortalama alt boyut puanları genel bir eğilim sunsa da belirli maddelerin öne çıkması veya düşük puan alması, mesleki benlik saygısının hangi yönlerinin daha güçlü veya zayıf olduğunu anlamaya yardımcı olmaktadır. Örneğin, "Mesleğim benim için çok önemlidir." gibi yüksek ortalamaya sahip maddeler, mesleğin genel anlamda değerli bulunduğunu gösterirken, "Kendimi sahip olduğum mesleğimden daha iyi mesleklere layık görüyorum." gibi düşük ortalamalı maddeler, tekniker adaylarının mesleklerini küçümsemediklerini ortaya koymaktadır. Bu tür ayrıntılar, MBS'nin hangi boyutlarda şekillendiğini daha net bir şekilde değerlendirmeye olanak tanımaktadır. Bu amaçla ölçeğin boyut bazında dağılımı incelenmiş ve sonuçlar Tablo 7'de sunulmuştur.

Tablo 7: Ölçeğin Boyut Bazında Dağılımı

Ölçümler	Merkezi Eğilim		Basıklık-Çarpıklık	
	Ort.	Medyan	Basıklık	Çarpıklık
Mesleği Kabul	49,39	50,00	1,783	-0,816
Mesleğin Değeri	40,01	41,00	0,505	-0,534
Mesleğin İşlevselliğine Olan İnanç	25,07	25,00	0,586	-0,666
Mesleki Benlik Saygısı	114,48	115,00	1,740	-0,779

Mesleği Kabul:

Tekniker adaylarının mesleki kabul boyutlarına bakıldığında; ortalaması en yüksek maddenin "Mesleğimi kendim istediğim için yapacağım" ($Ort \pm s.s = 4.04 \pm 1.14$) olduğu belirlenirken, "Kendimi sahip olduğum mesleğimden daha iyi mesleklere layık görüyorum." ($Ort \pm s.s = 2.22 \pm 0.82$) maddesi en düşük ortalamaya sahiptir.

Mesleğin Değeri:

Tekniker adaylarının mesleğin değeri boyutları incelendiğinde; ortalaması en yüksek olan maddenin “Mesleğim benim için çok önemlidir” ($\text{Ort} \pm \text{s.s} = 4.55 \pm 0.61$) olduğu belirlenirken en düşük ortalamaya sahip olan maddenin “Onur duyarak söyleyebileceğim bir mesleğim olmasını istedim” ($\text{Ort} \pm \text{s.s} = 2.72 \pm 1.34$) olduğu belirlenmiştir.

Mesleğin İşlevselliğine Olan İnanç:

Tekniker adaylarının mesleğin işlevselliğine olan inançlarına bakıldığında, “Mesleğim vasıtasıyla insanlık için önemli ve faydalı işler başarabilirim.” ($\text{Ort} \pm \text{s.s} = 4.35 \pm 0.82$) ile “Mesleğimin parlak bir geleceği olduğunu düşünüyorum.” ($\text{Ort} \pm \text{s.s} = 4.35 \pm 0.87$) maddeleri en yüksek ortalamaya sahipken, en düşük ortalamaya sahip olan maddenin “Mesleğimin benim ihtiyaçlarımı karşılayamayacağını düşünüyorum” ($\text{Ort} \pm \text{s.s} = 3.65 \pm 1.07$) olduğu belirlenmiştir.

Araştırmanın Amacına Uygun Belirlenen Hipotezler ve Sonuçları

Normal dağılım analizi incelendiğinde, merkezi eğilim ölçütlerinden ortalama ile medyanın birbirine yakın olduğu ve basıklık ile çarpıklık değerlerinin ± 2 aralığında yer aldığı görülmekte olup verilerin normal dağılıma uygun olduğuna işaret etmektedir (George ve Mallery, 2010). Ayrıca, katılımcı sayısının yeterli seviyede olması ($n \geq 30$) nedeniyle merkezi limit teoremine dayanarak parametrik yöntemlerin kullanılması tercih edilmiştir (Ghasemi ve Zahediasl, 2012). Bu doğrultuda, araştırmada belirlenen hipotezlerin test edilmesi sürecinde ölçekler arasındaki ilişkileri analiz etmek için Pearson korelasyon analizi uygulanmış; değişkenler arasındaki farklılıkları incelemek amacıyla ise ikili grup karşılaştırmalarında bağımsız örneklem t-testi kullanılmıştır.

H1: MBS ve alt boyutları arasında anlamlı bir ilişki vardır.

H2: Cinsiyete göre MBS puanları arasında anlamlı bir farklılaşma bulunmaktadır.

H3: Bölüme isteyerek gelme durumuna göre MBS puanları arasında anlamlı bir farklılaşma bulunmaktadır.

H4: Sınıf düzeyine göre MBS puanları arasında anlamlı bir farklılaşma bulunmaktadır.

Tablo 8’deki korelasyon analizi sonuçları incelendiğinde katılımcıların mesleki benlik saygıları ile mesleği kabul ($r=0.941$; $p=0.001<0.05$) ve mesleğin değeri ($r=0.893$; $p=0.001<0.05$) boyutları arasındaki ilişkinin pozitif yönlü çok yüksek düzeyde anlamlı olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca mesleğin işlevselliğine olan inanç boyutu ile ($r=0.780$; $p=0.001<0.05$) arasındaki ilişkinin pozitif yönlü yüksek düzeyde anlamlı olduğu belirlenmiştir. Bu bağlamda, tekniker adaylarının MBS’lerinde yaşanan artışın, mesleği kabul ve mesleğin değerine yönelik boyutlarda belirgin bir gelişme sağladığı, ayrıca mesleğin işlevselliğine olan inanç boyutunda da yüksek düzeyde bir iyileşmeye katkıda bulunduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu doğrultuda, araştırmanın H1 hipotezi desteklenmiştir.

Tablo 8: Ölçüm Araçları Arasındaki İlişkiye Ait Analiz Sonuçları

Ölçüm Araçları		Mesleği Kabul	Mesleğin Değeri	Mesleğin İşlevselliğine Olan İnanç	Mesleki Benlik Saygısı
Mesleği Kabul	r	1			
	p				
Mesleğin Değeri	r	0,728	1		
	p	0,001*			
Mesleğin İşlevselliğine Olan İnanç	r	0,622	0,648	1	
	p	0,001*	0,001*		
Mesleki Benlik Saygısı	r	0,941	0,893	0,780	1
	p	0,001*	0,001*	0,001*	

* $p<0.05$; Pearson korelasyon analizi yapılmıştır.

Tablo 9’de bağımsız örneklem t-testine göre cinsiyete göre MBS’nın alt boyutu olan “mesleğin değeri” arasında anlamlı bir farklılaşma bulunduğu görülmektedir ($p<0.05$). Ortalamalara bakıldığında İSG programında öğrenim gören kadın tekniker adayların mesleğin değeri boyutlarının erkek adaylara nazaran daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Bu durumda H2 “mesleğin değeri” için kabul edilmiştir.

Tablo 9: Cinsiyet ile MBS ve Alt Boyutlarının Karşılaştırılması

Ölçümler	Cinsiyet	n	Ort.	s.s	t	p
Mesleği Kabul	Kadın	38	49,71	7,62	0,334	0,739
	Erkek	31	49,00	10,05		
Mesleğin Değeri	Kadın	38	41,29	5,10	2,117	0,038*
	Erkek	31	38,45	6,03		
Mesleğin İşlevselliğine Olan İnanç	Kadın	38	25,34	2,87	0,772	0,443
	Erkek	31	24,74	3,59		
Mesleki Benlik Saygısı	Kadın	38	116,34	13,87	1,087	0,281
	Erkek	31	112,19	17,84		

* $p<0.05$; t: Bağımsız örneklem t-testi

Tablo 10’da görüldüğü üzere bölüme isteyerek gelen katılımcıların MBS, mesleği kabul ve mesleğin değeri boyutlarının bölüme istemeden gelenlere göre daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Yani, H3, “MBS, mesleği kabul ve mesleğin değeri” için kabul edilmiştir.

Tablo 10: Bölüme İsteyerek Gelme ile MBS ve Alt Boyutlarının Karşılaştırılması

Ölçümler	Bölüme İsteyerek Gelme	n	Ort.	s.s	t	P
Mesleği Kabul	Evet	53	52,02	7,13	5,413	0,001*
	Hayır	16	40,69	8,01		
Mesleğin Değeri	Evet	53	41,32	4,54	3,807	0,001*
	Hayır	16	35,69	6,97		
Mesleğin İşlevselliğine Olan İnanç	Evet	53	25,40	2,92	1,545	0,127
	Hayır	16	24,00	3,90		
Mesleki Benlik Saygısı	Evet	53	118,74	12,80	4,655	0,001*
	Hayır	16	100,38	16,90		

*p<0.05; t: Bağımsız örneklem t-testi

Tablo 11’den görüldüğü üzere MBS ve alt boyutları sınıf düzeyine göre farklılaşmamaktadır. Bu durumda H4 reddedilmiştir.

Tablo 11: Sınıf Düzeyi ile MBS ve Alt Boyutlarının Karşılaştırılması

Ölçümler	Sınıf	n	Ort.	s.s	t	p
Mesleği Kabul	1. sınıf	39	48,03	9,49	-1,494	0,140
	2. sınıf	30	51,17	7,43		
Mesleğin Değeri	1. sınıf	39	39,33	5,39	-1,138	0,259
	2. sınıf	30	40,90	6,01		
Mesleğin İşlevselliğine Olan İnanç	1. sınıf	39	25,15	3,11	0,239	0,812
	2. sınıf	30	24,97	3,37		
Mesleki Benlik Saygısı	1. sınıf	39	112,51	16,47	-1,182	0,241
	2. sınıf	30	117,03	14,73		

>0.05; t: Bağımsız örneklem t-testi

SONUÇ

Bu araştırma, iş sağlığı ve güvenliği ön lisans programında öğrenim gören tekniker adaylarının mesleki benlik saygısı (MBS) düzeylerini belirlemek ve bu düzeylerin cinsiyet, bölüme isteyerek gelme durumu ve sınıf düzeyi gibi değişkenlerle ilişkisini incelemek amacıyla gerçekleştirilmiştir. Elde edilen bulgular doğrultusunda, katılımcıların genel olarak orta-yüksek düzeyde mesleki benlik saygısına sahip oldukları anlaşılmıştır.

Araştırma sonuçlarına göre, cinsiyet değişkeni yalnızca “mesleğin değeri” boyutunda anlamlı farklılık göstermiştir. Kadın öğrencilerin, mesleklerine erkek öğrencilere göre daha fazla değer atfettikleri ortaya çıkmıştır. Bu bulgu, literatürde yer alan bazı çalışmalarda kadın bireylerin duygusal bağlılık düzeylerinin mesleki değerlendirmelerde etkili olduğu yönündeki bulgularla örtüşmektedir. Öte yandan, bölüme isteyerek gelme durumu, hem toplam MBS puanlarında hem de “mesleği kabul” ve “mesleğin değeri” boyutlarında anlamlı farklılık yaratmıştır. Bu durum, bireyin isteyerek ve bilinçli bir tercihle seçtiği alanda öğrenim görmesinin meslekle özdeşleşmesini artırabileceğini göstermektedir.

Sınıf düzeyi değişkenine ilişkin olarak ise anlamlı bir fark saptanmamıştır. Bu sonuç, mesleki benlik saygısının sınıf düzeyinden bağımsız olarak şekillenebileceğini ve bireysel faktörlerin daha belirleyici olabileceğini düşündürmektedir.

Korelasyon analizinden elde edilen bulgular, mesleki benlik saygısı ile “mesleği kabul” ve “mesleğin değeri” boyutları arasında pozitif yönlü, çok yüksek düzeyde anlamlı ilişkiler olduğunu; “mesleğin işlevselliğine olan inanç” boyutu ile ise yüksek düzeyde anlamlı ve pozitif bir ilişki bulunduğunu göstermiştir. Bu bulgular, meslekle kurulan olumlu bağın, benlik saygısını pekiştirdiğine işaret etmektedir.

Sonuç olarak, İSG tekniker adaylarının mesleki benlik saygısını geliştirebilmek için, eğitim programlarında sadece teknik bilgi değil, aynı zamanda mesleki kimlik oluşumunu destekleyici içeriklere de yer verilmesi önem arz etmektedir. Ayrıca, öğrencilerin sektörel deneyim elde edebilecekleri uygulamalı eğitimlerin artırılması, mesleki rol farkındalığını güçlendirebilir. Gönüllülüğe dayalı meslek tercihlerinin desteklenmesi ve bireylerin mesleki karar süreçlerinde bilinçli yönlendirilmesi de mesleki benlik saygısının artmasına katkı sağlayabilir.

Bu çalışmanın örneklemini yalnızca bir üniversite ile sınırlı olduğundan, elde edilen bulgular genellenemez niteliktedir. Gelecekte farklı kurum ve bölgelerde yürütülecek çalışmalarla daha kapsamlı verilerin elde edilmesi ve karşılaştırmalı analizlerin yapılması literatüre önemli katkılar sunacaktır.

KAYNAKÇA

- Altunay, F. ve Yazıcı, K. (2021). Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları ve mesleki benlik saygıları, *Journal of World of Turks*, 13(1), 131-155.
- Aral, N., Gürsoy, F., Ceylan, R. ve Bıçakçı, M. (2009). Examination of the Professional Self-Esteem of Teacher Candidates Studying at a Faculty of Education. *Policy Futures in Education*, 7, 423 – 429.
- Arıca, O.T. (1999). Grupla Psikolojik Danışma Yoluyla Benlik ve Mesleki Benlik Saygısının Geliştirilmesi. *Yayınlanmamış Doktora Tezi*, Marmara Üniversitesi, İstanbul.
- Arıca, T. ve Dilmaç, B. (2003). Psikolojik Danışma ve Rehberlik Öğrencilerinin Birtakım Değişkenler Açısından Benlik Saygısı ile Mesleki Benlik Saygısı Düzeylerinin İncelenmesi. *Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 3(1), 1-7.
- Baloğlu, N., Karadağ, E., Çalışkan, N. ve Korkmaz, T. (2006). İlköğretim öğretmenlerinin mesleki benlik saygısı ve iş doyumları arasındaki ilişkinin değerlendirilmesi. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi (KEFAD)*, 7(2), 345-358.
- Biroğul, H. K. ve Deniz, M. E. (2017). Farklı branş öğretmenlerinin akademik iyimserlikleri ile mesleki benlik saygılarının incelenmesi. *İlköğretim Online*, 16(2), 814-825.
- Bozali, S. ve Camadan, F. (2018). Okul öncesi öğretmenlerinin mesleki haz düzeylerinin açıklanmasında mesleki benlik saygısı ve rol fazlası davranışların rolünün yapısal eşitlik modeliyle incelenmesi. *Başkent University Journal of Education*, 5(1), 27-39.
- Cerev, G. ve Yenihan, B. (2021). İş Güvenliği Uzmanı Adaylarının Mesleklerine İlişkin Tutumları Üzerine Bir Araştırma. *Bingöl Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 5(2), 41-64.
- Cerit, B. ve Evler, E. S. (2020). Hemşirelerde Boyun Eğici Davranışların Mesleki Benlik Saygısına Etkisi. *Kırıkkale Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi*, 22(3), 314-321.
- Çakır, C., ve Buldukoğlu, K. (2020). Bilişsel çarpıtmaların, hemşirelerin mesleki benlik saygısına ve hemşirelik algısına etkisi. *Ankara Sağlık Bilimleri Dergisi*, 9(1), 193-206.
- Çetinkaya Uslusoy, E., Paslı Gürdoğan ve E., Kurt, D. (2016). Hemşirelerde mesleki benlik saygısı ve meslektaş dayanışması. *Süleyman Demirel Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi*. 7(1), 29-35.
- Denizli, A. A. (2020). Meslek yüksekokulu öğrencilerinin mesleki benlik saygılarını incelemeye yönelik bir araştırma. *Uluslararası Beşerî ve Sosyal Bilimler İnceleme Dergisi*, 4(1), 25-37.
- Demir, V., Gürsoy F., Ada Ş. (2011). Okulöncesi Öğretmen Adaylarının Mesleki Benlik Saygılarının İncelenmesi. *Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 10(1), 597 – 614
- Dilmaç, B. ve Ekşi, H. (2012). Öğretmenlerin sahip oldukları değerlerin ve özgeci davranışlarının mesleki benlik saygısı açısından incelenmesi. *Değerler Eğitimi Dergisi*, 10(23), 65-82.
- Dilmaç, B., Çıkılı, Y. ve Sungur, C. (2009). Teknik Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleklerine İlişkin Tutumlarının Yordayıcısı Olarak Mesleki Benlik Saygısı. *Selçuk-Teknik Dergisi*, 8(2), 127-143.
- Durmaz Y. (2020). Vakıf Üniversitelerinde Okuyan Öğrencilerin Kişilik Özelliklerinin İçgüdüsel Satın Alma Davranışları Üzerindeki Etkisinin Yapısal Eşitlik Modeli ile belirlenmesi. *Yüksek Lisans Tezi*, Üsküdar Üniversitesi, İstanbul.
- Dursun, Ö. Ö., Çuhadar, C. ve Tanyeri, T. (2014). Bilişim Teknolojileri Öğretmen Adaylarının Mesleki Benlik Saygıları. *Pamukkale University Journal of Education*, (35).
- Erkanlı Başbüyük, B. (2023). İş Güvenliği Uzmanlarının Mesleki Bağımsızlığı. *Çalışma ve Toplum*, 3(78), 2315-2346.
- George, D. ve Mallery, M. (2010). *SPSS for Windows Step by Step: A Simple Guide and Reference*, 17.0 update (10a ed.) Boston: Pearson.
- Ghasemi A., Zahediasl S. (2012). Normality tests for statistical analysis: A guide for non-Statisticians. *International Journal of Endocrinology and Metabolism*, 10(2), 486-489.
- Güleç, H. ve Özbek Ayaz, C. (2017). Öğretmen adaylarının benlik saygıları ve mesleki benlik saygılarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*. 6(2), 556-579.

- Kahraman, İ. (2017) Hemşirelik öğrencilerinin mesleki benlik saygısı ve etkileyen bazı faktörlerin incelenmesi. Yüksek Lisans Tezi. Doğu Akdeniz Üniversitesi (DAÜ).
- Karadağ, G., Güner, İ., Çuhadar, D., ve Uçan, Ö. (2008). Gaziantep Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu hemşirelik öğrencilerinin benlik saygıları. Fırat Sağlık Hizmetleri Dergisi, 3(7), 29-42.
- Karanfil, İ. (2023). İş Güvenliği Uzmanlığı Mesleğinin Ortaya Çıkışı ve Gelişimi: Gelişmiş Ülkelerde ve Türkiye’de İş Güvenliği Uzmanı, Çalışma ve Toplum, 3(78), 2253-2286
- Kılıç, H. F. (2018). Hemşirelik öğrencilerinin eğitim stresi ve mesleki benlik saygısı arasındaki ilişki. Hacettepe Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Dergisi, 5(1), 49-59.
- Kılıç, M. Y. (2022). Öğretmen adaylarının akademik öz yeterlik düzeyleri ve mesleki benlik saygıları arasındaki ilişkinin belirlenmesi. Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 24(2), 495-508.
- Konuk Şener, D., Karaca, A., Açıkgöz, F., Süzer, F. (2011). Hemşirelik eğitimi mesleki benlik saygısını değiştirir mi? Düzce Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Dergisi, 1(3), 12-16.
- Kutlu, M. ve Soğukpınar, E. (2015). Rehber öğretmenlerin benlik saygısı ile mesleki benlik saygısı düzeylerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. International Journal of Educational Research, 6(1), 84-101.
- Namal, B., Kanber, H., Kavas, M.V. (2016). İş güvenliği uzmanlarının ücretlerini denetledikleri kurumlardan almaları nedeniyle karşılaştıkları etik sorunlar. Türkiye Biyoetik Dergisi, 3(3), 146-164.
- Özenir, İ. (2021) İş yükü, iş stresi, duygusal tükenme, işten ayrılma niyeti ve meslekten ayrılma niyeti arasındaki ilişkiler: iş güvenliği uzmanları üzerine bir inceleme. Yönetim – Strateji – Organizasyon: Teoride ve Uygulamada. C.1, Gazi Kitabevi, 145-164.
- Pakiş Çetin, S. ve Çevik Kaya, K. (2024). Hemşirelik Öğrencilerinin Mesleki Benlik Saygısı ile Meslektaş Şiddeti Arasındaki İlişki. Hacettepe University Faculty of Health Sciences Journal, 11(2), 559-576.
- Polat, Ö. ve Balaban, S. (2021). Okul Öncesi Öğretmenlerinin Mesleki Profesyonellikleri İle Mesleki Benlik Saygıları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 21(3), 1063-1082.
- Sayin, S. (2005). Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Karşı Tutumları ve Mesleki Benlik Saygılarının İncelenmesi. Eurasian Journal of Educational Research (EJER), 19, 272.
- Savickas, M.L. (2005). The theory and practice of career construction. in Lent, R.W. and Brown, S.D. (Eds), Career Development and Counseling: Putting Theory and Research to Work, John Wiley & Sons, pp. 42-70.
- Sönmez, D. Z. ve Göç, E. (2018). Bir grup meslek yüksekokulu öğrencisinin akademik özyeterlik ve mesleki benlik saygısı düzeylerinin değerlendirilmesi. Hastane Öncesi Dergisi, 3(1), 43-54.
- Tuna, H. (2021). İş Güvenliği Uzmanlarının Yaşadıkları Sorunlar ile Sürekli Kaygı Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. Sosyal Güvenlik Dergisi, 11(2), 365-378.
- Varol, E., Bakan, A. B. ve Arlı, Ş. K. (2021). Hemşirelerde ve Hemşirelik Öğrencilerinde Benlik Saygısı ile Mesleki Benlik Saygısının İncelenmesi. Sürekli Tıp Eğitimi Dergisi, 29(6), 407-413.
- Yıldırım, Y., Kırımoğlu, H. ve Temiz, A. (2010). Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin mesleki benlik saygısı düzeylerinin incelenmesi (Hatay İl Örneği). Selçuk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilim Dergisi, 12(1), 29-35.